

อัตลักษณ์กับการปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อของชาวไทยใหญ่
ในจังหวัดเชียงใหม่

พรณิดา ชันธพัทธ์

ดุชนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาไทยศึกษา

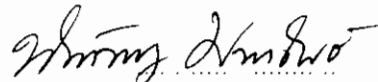
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

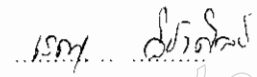
กรกฎาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

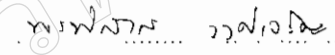
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ พรรณิศา ชันธพัทธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

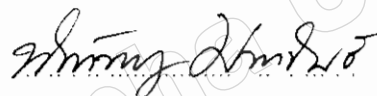
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

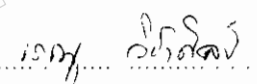
 .อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันท์ชญา มหาชนธ์)

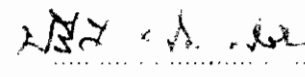
 .อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ เรณู วิชาศิลป์)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

 .ประธาน
(รองศาสตราจารย์ พรพิลาส วงศ์เจริญ)

 .กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันท์ชญา มหาชนธ์)

 .กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เรณู วิชาศิลป์)

 .กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดี พิศภูมิวิถิ)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 .คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร. นุญรอด นุญเกิด)

วันที่. 31 ...เดือน...กรกฎาคม..พ.ศ. 2557

กิตติกรรมประกาศ

ดุชฎินิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิชา วิชาญ มหาจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์เรณู วิชาศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้ คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในดุชฎินิพนธ์นี้ ด้วยความเอาใจใส่และเมตตาอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ ที่กรุณาชี้แนะแนวทางและ ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ในการเริ่มต้นทำดุชฎินิพนธ์นี้ กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พรพิลาส วงศ์เจริญ กรรมการสอบนิดุชฎินิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะและข้อแก้ไขอันเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งจนดุชฎินิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล รวมถึงมิตรภาพอันดีงามที่มีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ในระหว่างการศึกษาผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ทุนการศึกษาจากกองทุนสร้างปัญญา เพื่อแผ่นดินและทุนส่วนหนึ่งจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ที่คอยเป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัย และกัลยาณมิตร ซึ่งไม่ว่าจากลாவานาได้ทั้งหมด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษานี้ ผู้วิจัยขอผลานิสงส์อันดีงามมีแด่บุพการี ฅณาจารย์ ผู้มีพระคุณทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนชาวไทยใหญ่ผู้เป็นเสมือนญาติพี่น้องร่วม เผ่าพันธุ์“ไท” ทุก ๆ ท่าน

พรพนิดา ชันธพัทธ์

53810212: สาขาวิชา: ไทยศึกษา, ปร.ด. (ไทยศึกษา)

คำสำคัญ: อัตลักษณ์/ ประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อ/ ไทใหญ่/ เชียงใหม่

พรณิดา ชันธพัทธ์: อัตลักษณ์กับการปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อของชาวไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ (THE SHAN IDENTITY AND THE ADAPTATION OF SHAN TRADITIONS, CEREMONIES, AND BELIEFS IN CHIANG MAI) คณะกรรมการควบคุมดุชนิพนธ์: นันทชญา มหาจันทร์, Ph.D , เรณู วิชาศิลป์, ศศ.ม., 369 หน้า. ปี พ.ศ.2557.

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 4 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาระบบความเชื่อของชาวไทใหญ่ที่ปรากฏในประเพณีพิธีกรรม และบทบาทของความเชื่อต่าง ๆ ที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวไทใหญ่ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรม ความเชื่อ และอัตลักษณ์ของชาวไทใหญ่ 3. เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อในกระแสความเคลื่อนไหวทางสังคม 4. เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์ของชาวไทใหญ่ และผลของการปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์ที่มีต่อสังคมไทยและชาวไทใหญ่เอง เนื้อหาในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเพณีพิธีกรรมของชาวไทใหญ่รวม 12 ประเพณีที่เป็นประเพณีสำคัญในรอบปี โดยใช้พื้นที่ในการศึกษา 2 พื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ คือ พื้นที่ในชุมชนเมือง และพื้นที่ในชุมชนชายขอบ การศึกษานี้ครอบคลุมระยะเวลาที่ชาวไทใหญ่ทั้งสองตำบลจัดงานประเพณีพิธีกรรมสำคัญดังกล่าวนับตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2541 จนถึงปี พ.ศ. 2555 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้แนวทางการศึกษาแบบมานุษยวิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคม และวิเคราะห์เชิงอัตลักษณ์

ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ของชาวไทใหญ่เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม เมื่อวัฒนธรรมปรับเปลี่ยน อัตลักษณ์ของชนชาติพันธุ์ไทใหญ่จึงปรับเปลี่ยนไปตามเช่นกัน ทางด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรม ความเชื่อ และอัตลักษณ์ของชาวไทใหญ่นั้นมีด้วยกัน 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านการเมือง การปกครองที่มีความเชื่อมโยงกับการปฏิรูปทางศาสนาและการศึกษา รวมถึงแผนนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยว ปัจจัยทางด้านความทันสมัยและเทคโนโลยี ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและลัทธิบริโภคนิยม ปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยทางด้านพื้นที่ เมื่อมีการปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อของชาวไทใหญ่ในมิติที่สัมพันธ์กับพื้นที่ท่องเที่ยว สังคม เศรษฐกิจ และผลประโยชน์ อัตลักษณ์ของชาวไทใหญ่ก็มีการปรับเปลี่ยนไปในลักษณะต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นการปรับตัวตนทางอัตลักษณ์สู่สังคมและวัฒนธรรมภายนอกด้วยการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ใหม่ในการเป็นส่วนหนึ่งของรัฐไทยผ่านทางประเพณีพิธีกรรม รวมถึงการผลิตซ้ำ สร้างใหม่ หรือฟื้นฟูทางประเพณี ทั้งนี้ก็นำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยมุ่งหมายให้คนในสังคมไทยตระหนักถึงคุณค่าและยอมรับในการดำรงอยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน รวมทั้งเพื่อเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ให้แก่ชาติพันธุ์ของตนเองด้วยเช่นกัน ทางด้านผลของการปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์สู่สังคมและวัฒนธรรมภายนอกของชาวไทใหญ่นั้นมีทั้งผลต่อสังคมไทยและผลต่อตัวชาวไทใหญ่เอง ผลที่มีต่อสังคมไทย คือ ทำให้เกิดองค์กรต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับชาวไทใหญ่ และทำให้เกิดองค์ความรู้และจุดประกายให้เกิดงานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่เพิ่มขึ้น ส่วนผลที่มีต่อชาวไทใหญ่ คือ หน่วยงานภาครัฐให้ความช่วยเหลือและดูแลเรื่องสิทธิของชาวไทใหญ่ และชาวไทใหญ่ก็กลายเป็นผู้อุปถัมภ์ทางพุทธศาสนากลุ่มใหม่และทางวัดต่าง ๆ ก็เปิดรับประเพณีของชาวไทใหญ่เพิ่มขึ้น

53810212: MAJOR: THAISTUDY; Ph.D. (THAI STUDY)

KEY WORDS: IDENTITY/ TRADITIONS, CEREMONIES, AND BELIEFS/ SHAN

PHANNIDA KHANTHAPHAD: THE SHAN IDENTITY AND THE ADAPTATION OF SHAN TRADITIONS, CEREMONIES, AND BELIEFS IN CHIANG MAI. ADVISORY COMMITTEE. NANCHAYA MAHAKHAN, Ph.D., RENOO WICHASIN, M.A. 369 P. 2014.

The purpose of this research was to examine 1) the Shan people's beliefs that were manifested in traditions and ceremonies, as well as these beliefs' roles in their ways of life, 2) factors associated with the adaptation of their traditions, ceremonies, beliefs, and identity, 3) the adaptation of their traditions, ceremonies, and beliefs in their social movement, and 4) the adaptation of their identity, as well as the impacts of the identity adaptation on both Thai and Shan societies. Involving 12 important Shan annual traditions and ceremonies, this research was conducted in two areas – urban communities and marginalized communities in Chiang Mai province. This research was conducted during the time period in which the Shan people in both areas held the important traditional events and ceremonies, from 1998 to 2012. This was qualitative research that relied on anthropological approaches. Data were collected from documents, observations, and interviews using cultural and historical analysis, social relations analysis, and identity analysis.

The results from this research found that the Shan's identity was linked to their culture. Their cultural adaptation was followed by their identity adaptation. The adaptation of the Shan people's traditions, ceremonies, beliefs and identity was influenced by different factors. These factors included politics, which was linked to religious and educational reform and to plans to formulate tourism development policies; modernization and technology, the economy and consumerism; social conditions; and area limitation. The Shan people's adaptation of traditions, ceremonies and beliefs in relation to tourist attractions, socio-economic conditions, and economic benefits was followed by the adaptation of their identity. Their identity was adapted to outside society and culture through the creation of a new identity to be part of the Thai State via traditions and ceremonies, as well as the reproduction, reconstruction or restoration of their traditions. Their new identity was intended to make people in Thai society recognize their value and accept their co-existence in the same society, in addition to claiming rights for their ethnicity. Furthermore, adaptation of their identity to outside society and culture had impacts on both Thai society and their society. One of the impacts on Thai society was the birth of organizations providing assistance for the Shan people and publicizing information about them. The other impacts were knowledge gained about this ethnicity and the spark for more research about it. As for the impacts on the Shan people, many government agencies provided assistance for them and took care of their rights. The other effects were the fact that the Shan people became a new group of Buddhism patrons, and the Buddhist temples were more open to Shan traditions.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
วิธีดำเนินการวิจัย	28
ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย และแผนดำเนินงาน	31
2 สังเขปประวัติความเป็นมาของชาวไทยใหญ่ และประวัติชุมชนของชาวไทยใหญ่ใน ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง และตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	32
สังเขปประวัติความเป็นมาของชาวไทยใหญ่ และประวัติความเป็นมาของ ชาวไทยใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่	32
ประวัติของชุมชนของชาวไทยใหญ่ในตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	46
ประวัติของชุมชนของชาวไทยใหญ่ในตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	52
ความหลากหลายในความเป็นไทยใหญ่ และความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ภายในชุมชน	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ระบบความเชื่อของชาวไทยใหญ่ที่ปรากฏในประเพณีพิธีกรรมและบทบาทของความเชื่อต่าง ๆ ที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวไทยใหญ่.....	97
ระบบความเชื่อของชาวไทยใหญ่ที่ปรากฏในประเพณีพิธีกรรม	100
บทบาทของความเชื่อที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวไทยใหญ่	131
4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปรับเปลี่ยนแปลงวิถีทางประเพณีพิธีกรรม ความเชื่อ และอัตลักษณ์ของชาวไทยใหญ่.....	182
ปัจจัยทางด้านการเมืองการปกครอง.....	182
ปัจจัยทางด้านความทันสมัยและเทคโนโลยี	191
ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและลัทธิบริโภคนิยม	194
ปัจจัยทางด้านสังคม.....	199
ปัจจัยทางด้านพื้นที่	203
5 การปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อของชาวไทยใหญ่ในกระแสความเคลื่อนไหวทางสังคม.....	214
การปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมของชาวไทยใหญ่.....	214
การปรับเปลี่ยนทัศนคติความเชื่อของชาวไทยใหญ่.....	235
6 การปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์ของชาวไทยใหญ่ และผลของการปรับเปลี่ยนที่มีต่อชาวไทยใหญ่และสังคมไทย.....	253
การปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์สู่สังคมและวัฒนธรรมภายนอก.....	253
การปรับเปลี่ยนวิถีทางประเพณีพิธีกรรมกับการปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์ของชาวไทยใหญ่.....	263
ผลของการปรับเปลี่ยนทางอัตลักษณ์สู่สังคมและวัฒนธรรมภายนอก	279
7 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	318
สรุปผลการวิจัย.....	318
อภิปรายผลการวิจัย	337
ข้อเสนอแนะ	346

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	347
ภาคผนวก.....	357
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	369

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 แผนดำเนินงาน.....	31
2-1 แผนที่รัฐฉานในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งมีเขตติดต่อกับ จังหวัดเชียงใหม่ของประเทศไทย.....	76
2-2 แผนที่อำเภอเมือง และอำเภอเชียงดาว ในจังหวัดเชียงใหม่.....	77
2-3 แผนที่เทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 4 แขวง วัดป่าเป้าและวัดกุฎีเต้าใน ตำบลศรีภูมิอยู่ในแขวงนครพิงค์.....	78
2-4 แผนที่เขตตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.....	79
2-5 แผนที่แสดงตำแหน่งของวัดกุฎีเต้า ในตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.....	79
2-6 แผนที่แสดงตำแหน่งของวัดป่าเป้า ในตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.....	80
2-7 แผนที่เขตตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่.....	80
2-8 แผนที่แสดงตำแหน่งของวัดนาหวาย ในตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่.....	81
2-9 แผนที่แสดงตำแหน่งของวัดเวฬุวัน ในตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่.....	81
2-10 แม่นางบัวไหล" หรือ "หม่อมบัวไหล" ในพระเจ้าอินทวิชยานนท์ เจ้าหลวงเชียงใหม่ องค์ที่ 7 ผู้ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหลวงในการสร้างวัดป่าเป้าในปี พ.ศ. 2434	82
2-11 "กู" หรือ ที่บรรจ้อฐิ ของหม่อมบัวไหลในบริเวณวัดป่าเป้า ซึ่งถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. 2479 รวมอายุได้ 80 ปี.....	82
2-12 อาชีพพ่อค้าวัวต่างม้าต่าง เป็นอาชีพหลักสำคัญของชาวไทใหญ่ที่เข้ามาใน ภาคเหนือของไทยในอดีต.....	83
2-13 สินค้าจำพวกของป่าจากรัฐฉาน เป็นสินค้าที่พ่อค้าวัวต่างม้าต่างมักนำเดินทาง เข้ามาขาย.....	83
2-14 "พระอุโบสถ" ของวัดป่าเป้าสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2449 อิทธิพลศิลปะพม่าและตะวันตก .	84
2-15 "คันธกุฎี"(ชื่อที่ประทับของพระพุทธเจ้า) มีจารึกภาษาไทยใหญ่ระบุว่าสร้างเมื่อ พ.ศ. 2468 โดย ปู่จองคำยี่ คหบดีชาวไทใหญ่.....	84

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2-16 พระธาตุเจดีย์ ตามประวัติสร้างเมื่อ พ.ศ. 2150 เป็นพระธาตุเจดีย์รูปทรงกลม คล้ายผลแดงโม ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นที่มาของชื่อวัดกุเต้า เพราะคำว่า กู หมายถึง ที่บรรจุอัฐิ ส่วนคำว่า เต้า หมายถึง หมากเต้า หรือ ผลแดงโม	85
2-17 “พระเจ้าระแงง” เป็นพระพุทธรูปประธานศิลปะพม่าที่ได้รับการยกย่องว่างดงาม ประดิษฐานอยู่ในพระวิหารหลวง วัดกุเต้า	85
2-18 พระวิหารของวัดป่าเป้าซึ่งมีที่อยู่ของสงฆ์รวมอยู่ด้วย อิทธิพลศิลปะพม่า	86
2-19 พระวิหารของวัดกุเต้า ภายในประดิษฐานพระเจ้าระแงงซึ่งเป็นพระประธานส่วน ชั้นล่างเป็นศาลาการเปรียญ	86
2-20 “วัดป่าเป้า” แหล่งนัดพบและศูนย์กลางทางวัฒนธรรมของชาวไทยใหญ่ในสังคมเมือง	87
2-21 “วัดกุเต้า” แหล่งนัดพบและศูนย์กลางทางวัฒนธรรมของชาวไทยใหญ่ในสังคมเมือง เช่นเดียวกันกับวัดป่าเป้า	87
2-22 ร้านจำหน่ายสินค้าของชาวไทยใหญ่บริเวณหลังวัดป่าเป้า	88
2-23 ร้านจำหน่ายสินค้าของชาวไทยใหญ่บริเวณหน้าวัดกุเต้า	88
2-24 วัดนาหวาย วัดสำคัญของชาวไทยใหญ่นานาหวาย อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่	89
2-25 วัดเวฬุวัน วัดสำคัญของชาวไทยใหญ่นานาเมืองนะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่	89
2-26 ชุมชนชาวไทยใหญ่นานาหวายบริเวณหลังวัดนาหวาย	90
2-27 ชุมชนชาวไทยใหญ่นานาเมืองนะบริเวณใกล้เคียงกับวัดเวฬุวัน	90
2-28 อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักสำคัญของชาวไทยใหญ่ในตำบลเมืองนะ	91
2-29 วัดนาหวายและวัดเวฬุวัน วัดทั้งสองนับเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมของชาวไทยใหญ่ในตำบลเมืองนะ ซึ่งจะหมุนเวียนกันจัดประเพณีสำคัญของชาวไทยใหญ่ อาทิ ประเพณีปอยส่างลอง	91
2-30 สถานที่ทำการ “มูลนิธิส่งเสริมการศึกษาศิลปวัฒนธรรม” ไทยใหญ่วัดป่าเป้า	92
2-31 มูลนิธิ วัดป่าเป้ากับบทบาทส่งเสริมวัฒนธรรมได้ด้วยการเชิญนักแสดงไทใหญ่ จากอำเภอรอบนอกมาสอนลูกไทให้แก่เยาวชนในโรงเรียนบ้านบวกรกน้อย สาขาวัดป่าเป้า	92

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2-32 สถานที่ทำการของ "สมาคมการศึกษาและวัฒนธรรมไทใหญ่" ภายในวัดกุ้เต้า.....	93
2-33 สมาคมการศึกษาและวัฒนธรรมไทใหญ่กับบทบาทส่งเสริมวัฒนธรรมด้วยการจัดงานปอยปีใหม่ได้ ภายในบริเวณวัดกุ้เต้า.....	93
2-34 องค์กร "Shan Women's Action Network" หน่วยงานไทใหญ่ที่ช่วยเหลือชาวไทใหญ่ในประเทศไทย รวมถึงช่วยเหลือทางการศึกษาให้แก่เยาวชนไทใหญ่ด้วยเช่นกัน.....	94
2-35 ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ภายในชุมชนของตำบลเมืองนะ ซึ่งประกอบด้วยไทใหญ่เป็นส่วนมาก รองลงมาเป็นคนเมือง จีนฮ่อ และชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น มูเซอ ลีซอ กะเหรี่ยง เป็นต้น.....	94
2-36 โรงเรียนสอนภาษาจีนในบ้านเมืองนะ.....	95
2-37 ปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมไทใหญ่ในสังคมเมืองซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้มีผู้คนกลุ่มใหม่ที่เป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามามีส่วนร่วมในประเพณีไทใหญ่ และบ้างก็เข้ามาจัดวางสถานที่เพื่อถ่ายภาพชาวไทใหญ่ภายในงาน.....	95
2-38 ปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมไทใหญ่ในสังคมชายขอบ มีส่วนทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่อาศัยภายในชุมชนเดียวกันได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในประเพณีของชาวไทใหญ่.....	96
2-39 คนเมืองในบ้านนาหวายที่แต่งตัวมาเพิ่มความสุขสนุกสนานในงานประเพณีแสนหิวศีลของชาวไทใหญ่ในหมู่บ้านเดียวกัน.....	96
3-1 ศาลพระพรหมภายในบริเวณวัดกุ้เต้า ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่.....	148
3-2 ศาสนาพุทธ พราหมณ์ และผี เป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่กันในสังคมไทยและไทใหญ่.....	149
3-3 หอเสื้อวัดภายในบริเวณวัดป่าเป้า ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่.....	149
3-4 หอเสื้อวัดภายในบริเวณวัดนาหวาย ต.เมืองนะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่.....	150
3-5 ศาสนาพุทธหยั่งรากลึกลงในระบบความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวไทใหญ่.....	150
3-6 "แข่งพารา" หรือ หิงพระ มีอยู่ในทุกบ้านของชาวไทใหญ่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความเป็นไทใหญ่กับศาสนาพุทธนั้นเป็นหนึ่งเดียวกัน.....	151

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3-7 พระอุปคุตที่ชาวไทใหญ่เชื่อว่าสามารถช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตลอดจนช่วยบันดาลให้เกิดโชคลาภต่าง ๆ.....	151
3-8 "แข่งส่างปู้ด" หรือ ปราสาทพระ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการรับเสด็จพระพุทธเจ้ากลับสู่เมืองมนุษย์ในวันออกพรรษา.....	152
3-9 "แข่งส่างปู้ด" ในวันออกพรรษาของวัดกุ้เต้า.....	152
3-10 "แข่งส่างปู้ด" ในวันออกพรรษาของวัดนาหวาย.....	153
3-11 ชาวบ้านกำลังนำพวงผลไม้และขนมต่าง ๆ มาผูกไว้บริเวณฐานไม้ซึ่งเป็นที่ตั้งแข่งส่างปู้ด.....	153
3-12 "ก๊อกชอมต้อ" หรือกระทงอาหารที่ชาวบ้านนำมาวางบนแท่นหน้าแข่งส่างปู้ดเพื่อถวายพระพุทธในวันออกพรรษา.....	154
3-13 การแสดงฟ้อนโต ในวันออกพรรษาของวัดป่าเป้า.....	154
3-14 การแสดงฟ้อนนกกิงกะหว่า ในวันออกพรรษาของวัดป่าเป้า.....	155
3-15 มอชิงหรือฆ้องราว และกลองกันยาว ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีสำคัญของชาวไทใหญ่.....	155
3-16 เครื่องดนตรีของชาวไทใหญ่ที่ใช้ประกอบในงานบุญ งานแสดง และงานบันเทิงต่าง ๆ.....	156
3-17 การป้อนข้าวส่างลองนั้นถือเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ส่างลองรำลึกถึงพระคุณของผู้ให้กำเนิด.....	156
3-18 การบวชส่างลองถือเป็นการสร้างอันสิงส์อันยิ่งใหญ่ให้แก่ทั้งตัวผู้บวชเอง พ่อแม่ ตลอดจนผู้อุปถัมภ์ในพิธีบวช.....	157
3-19 การถวายตุงปักเจดีย์ทรายถือเป็นเรื่องปฏิบัติในวันสงกรานต์.....	157
3-20 ชาวไทใหญ่ร่วมกันสรงน้ำพระพุทธในวันสงกรานต์.....	158
3-21 ชาวไทใหญ่ร่วมกันสรงน้ำพระอิริยาบถ อินทวิโร เจ้าอาวาสวัดป่าเป้า.....	158
3-22 การถวายสังฆทานเป็นสิ่งที่ชาวไทใหญ่ให้ความสำคัญในทุกงานบุญ.....	159
3-23 ชาวบ้านนำก๊อกชอมต้อ (กระทงอาหาร) และรูปเทียนไปสักการบูชาผีเจ้าเมืองในรุ่งเช้าของวันส่างจ่านตก.....	159

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3-24 ชาวบ้านนำแจกันดอกไม้และช่อไม้มาวางบนร้านไม้หน้าบ้าน เพื่อต้อนรับวัน สงกรานต์ (วันที่ 13 เมษายน).....	160
3-25 หมอเมืองกำลังรับการก้นตอกจากชาวบ้าน (ก้นตอก คือ การแสดงความคารวะเพื่อ ระลึกถึงบุญคุณรวมทั้งขอขมา).....	160
3-26 พ่อหลวงหมู่ 1 ของบ้านเมืองนะกำลังรับการก้นตอกจากชาวบ้าน.....	161
3-27 การก้นตอกผู้อาวุโสถือเป็นเรื่องสำคัญในประเพณีสงกรานต์ของชาวไทใหญ่.....	161
3-28 ชาวบ้านออกมาตักบาตรในตอนเช้าของวันพญาวัน (วันที่ 15 เมษายน).....	162
3-29 บรรยาการการทำบุญในวันพญาวัน ที่วัดเวฬุวัน บ้านเมืองนะ.....	162
3-30 ชาวบ้านต่างช่วยกันจัดเตรียมสถานที่เพื่อทำพิธีแม่ว่านในตอนเช้าของวันปากปี (วันที่ 16 เมษายน).....	163
3-31 ศัสตราวุธจัดเป็นสิ่งจำเป็นที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมแม่ว่าน (สงเคราะห์บ้าน).....	163
3-32 ข้าวของที่ชาวบ้านนำมาประกอบพิธีและโคหนูลู (สังฆทาน) ที่เตรียมถวายแด่ พระภิกษุสงฆ์.....	164
3-33 บรรยาการพิธีแม่ว่าน ในหมู่บ้านเมืองนะ.....	164
3-34 หลังจากเสร็จสิ้นพิธีแล้ว ชาวบ้านจะนำสิ่งที่จะลอยเคราะห์ไปทิ้งที่มุมหลังของ หมู่บ้าน.....	165
3-35 "ข้าวหย่ากู่" หรือ ข้าวยาคุ ที่ชาวบ้านทำมาถวายวัดในวันมาฆบูชา.....	165
3-36 ชาวไทใหญ่ร่วมกันตักบาตรอาหารและข้าวหย่ากู่ภายในวัด.....	166
3-37 หอเจ้าเมืองของชาวไทใหญ่ ซึ่งมักสร้างเป็นหอเล็กติดกันสามหลัง.....	166
3-38 หอเจ้าเมืองที่สร้างขึ้นใหม่แทนหอเดิม.....	167
3-39 ผู้หญิงสักการบูชาผีเจ้าเมืองได้เพียงภายนอกเท่านั้น ไม่สามารถเข้าไปในเขตรั้ว ของหอเจ้าเมืองได้.....	167
3-40 ชายไทใหญ่กำลังจัดข้าวของเครื่องสักการบูชาภายในบริเวณหอเจ้าเมือง.....	168
3-41 เครื่องสักการบูชาที่ชาวบ้านนำมาไหว้ผีเจ้าเมือง.....	168
3-42 ข้าวตอก ข้าวเปลือก ข้าวสาร และเครื่องดื่มต่าง ๆ ที่ใช้บูชาผีเจ้าเมือง.....	169

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3-43 ผู้ช่วยหมอมืองกำลังทำพิธีได้ต้นไม้ใหญ่ซึ่งเชื่อกันว่ามีผีหรือเทวดาอาศัยอยู่ ทั้งนี้ก็เพื่อบอกกล่าวดวงวิญญาณเหล่านั้นก่อนพิธีแม่ผีเจ้าเมืองจะเริ่ม.....	169
3-44 หมอมือง และผู้ช่วยหมอมือง จดรูปเขียนอันเชิญวิญญาณผีเจ้าเมืองให้มาร่วมในพิธี	170
3-45 หมอมืองกำลังจับฉลากข้าวสารเพื่อทำนายความพร้อมของผีเจ้าเมืองในการมาร่วมในพิธี	170
3-46 หมอมืองเขียนรายนามผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินในพิธีเพื่อถวายแด่ผีเจ้าเมือง.....	171
3-47 ผู้ช่วยหมอมืองกำลังปรุงต้มไก่ เพื่อแจกจ่ายให้แก่ชาวบ้านที่มาร่วมในพิธี.....	171
3-48 หมอมืองกำลังแจกขนมและเครื่องดื่มต่าง ๆ ให้แก่ชาวบ้านที่มาร่วมในพิธี.....	172
3-49 หมอมืองประพรมน้ำมนต์ให้แก่ชาวบ้านและประพรมภายในหอเจ้าเมืองเพื่อความเป็นสิริมงคล.....	172
3-50 ชาวบ้านต่างทยอยกันเดินทางกลับหลังเสร็จพิธีแม่ผีเจ้าเมือง.....	173
3-51 นายกันนะ อินเลศ หมอมืองประจำหมู่บ้านเมืองนะ.....	173
3-52 หอเจ้าเมืองจำลองภายในบริเวณวัดป่าเป้า.....	174
3-53 คำประกาศเตือนบนรั้วกำแพงหน้าหอเจ้าเมืองบ้านนาหวาย	174
3-54 ตาแหลว" หรือ เฉลว เครื่องรางที่ชาวบ้านเชื่อว่าจะช่วยป้องกันภัยและวิญญาณร้ายต่าง ๆ.....	175
3-55 ปู่จารย์กำลังประกอบพิธีขึ้นท้าวทั้งสี่ในวันมาฆบูชาของวัดกุ้เต้า.....	175
3-56 จเรกำลังประกอบพิธีขึ้นท้าวทั้งสี่ในประเพณีส่งเคราะห์บ้านของชาวไทใหญ่บ้านเมืองนะ.....	176
3-57 ชาวไทใหญ่กำลังสักการบูชาพระพุทธรูปในวัดกุ้เต้า.....	176
3-58 ชาวไทใหญ่บ้านเมืองนะกำลังสักการบูชาผีเจ้าเมืองและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่หอเจ้าเมือง.....	177
3-59 ชาวไทใหญ่กำลังช่วยกันตั้งจองพาราในวันออกพรรษาของวัดนาหวาย.....	177
3-60 ชาวไทใหญ่กำลังช่วยกันตั้งต้นแปกเพื่อจุดไฟถวายเป็นพุทธบูชาในวันออกพรรษาของวัดกุ้เต้า.....	178

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3-61 ชาวไทใหญ่ต่างร่วมพ็อนรำกันด้วยความรื่นเริงในงานบุญออกพรรษาวัดกุ้เต้า.....	178
3-62 บรรดาช่างลงและพี่เลี้ยงร่วมพ็อนรำกันอย่างสนุกสนานในชุมชนบ้านเมืองนะ	179
3-63 ชาวไทใหญ่บ้านเมืองนะต่างช่วยกันจัดเตรียมอาหารเพื่อนำไปถวายพระในวันขึ้น จุงปีใหม่.....	179
3-64 การจัดงานบุญประเพณีนับเป็นโอกาสอันดีที่ทำให้คนหนุ่มสาวที่ทำงานในเมืองได้ กลับมาร่วมกิจกรรมกับครอบครัวและชุมชน	180
3-65 งานบุญประเพณีมีส่วนทำให้ชาวไทใหญ่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่อยู่ภายในชุมชนเดียวกัน	180
3-66 งานบุญของชาวไทใหญ่ในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและต่างประเทศมากขึ้น	181
4-1 ปัจจุบันบริเวณหน้าวัดป่าเป้ากลายเป็นพื้นที่ที่แวดล้อมไปด้วยภาคธุรกิจ การค้าต่าง ๆ	208
4-2 ความเจริญทางภาคการค้าและเศรษฐกิจบริเวณหน้าวัดกุ้เต้าซึ่งอยู่ติดกับชุมชน ช้างเผือก	208
4-3 วัดป่าเป้านับเป็นวัดศูนย์กลางและศูนย์รวมทางวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ใน สังคมเมือง	209
4-4 ปัจจุบันวัดกุ้เต้าก้าวขึ้นมามีบทบาทเช่นเดียวกับวัดป่าเป้า คือ เป็นวัดศูนย์กลาง และศูนย์รวมทางวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ในสังคมเมือง.....	209
4-5 บรรยากาศพิธีเปิดงานปอยส้างลองของวัดป่าเป้าที่จัดขึ้นบริเวณช่วงท่าแพ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก	210
4-6 ปัจจุบันงานปอยส้างลองของวัดกุ้เต้าได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน..	210
4-7 การเซ่นไหว้ขอเสื่อวัดในงานประเพณีของชาวไทใหญ่ในสังคมเมืองปัจจุบันกลายเป็น เพียงส่วนเสริมบทบาทของประเพณีทางพุทธศาสนาเท่านั้น	211
4-8 การเซ่นสรวงเสื่อวัดในงานปอยส้างลองของวัดกุ้เต้าเป็นไปเพื่อขอให้อำนาจของผี ช่วยให้งานจัดงานบุญทางศาสนาเป็นไปอย่างราบรื่น	211
4-9 ศาลหลักเมืองแจ้งศรีภูมิ บริเวณแจ้งศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่	212

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-10 หอผีเจ้าเมืองจำลองบริเวณด้านหน้าอุโบสถของวัดป่าเป้า ซึ่งจะมีการเช่นสรวง เมื่อมีงานประเพณีสำคัญทางศาสนา.....	212
4-11 ในสังคมเมือง ส่างลองที่บวชเป็นสามเณรแล้วจะอยู่จำเรียนและปฏิบัติธรรม ภายในวัดประมาณหนึ่งสัปดาห์	213
4-12 ในสังคมชายขอบ ส่างลองที่บวชเป็นสามเณรแล้วจะอยู่จำเรียนและปฏิบัติธรรม ภายในวัดประมาณหนึ่งถึงสองสัปดาห์	213
5-1 ปัจจุบันการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้งานปอยส่างลองของวัดป่าเป้า จัดในวันที่ 4-5-6 เมษายน ของทุกปี	243
5-2 ในพื้นที่ชายขอบกำหนดการในการจัดงานปอยส่างลองยังคงเป็นไปตามปฏิทิน ท้องถิ่น คือ จัดกันในเดือนสี่ของไทใหญ่หรือเดือนมีนาคม และการระยะเวลา การจัดงานจะประมาณ 5-7 วัน.....	244
5-3 ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รับเชิญมาเปิดงานประเพณีปอย ส่างลองที่วัดป่าเป้าในปี พ.ศ. 2555.....	244
5-4 รองนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ได้รับเชิญมาเปิดงานประเพณีปอยส่างลองที่ วัดกุ้เต้าในปี พ.ศ. 2554	245
5-5 รองนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ได้รับเชิญมาเปิดงานประเพณีปอยปีใหม่ไต ที่วัดกุ้เต้า ในปี พ.ศ. 2554	245
5-6 การกันตอ (การแสดงความคารวะเพื่อระลึกถึงบุญคุณรวมทั้งขอขมา) ผู้อาวุโส ถือเป็นสิ่งที่ชาวไทใหญ่ยึดถือและปฏิบัติในช่วงประเพณีสงกรานต์	246
5-7 ประเพณีแฮนหัวศีลเป็นประเพณีที่ชาวไทใหญ่จะร่วมกันนำอาหารและของใช้ ที่จำเป็นไปให้แก่ผู้ที่มาถือศีลหรือปฏิบัติธรรมที่วัดในระหว่างช่วงเข้าพรรษา.....	246
5-8 ปอยเจ้าพาราลงเมืองหรือประเพณีตักบาตรเทโวของชาวไทใหญ่ในพื้นที่ชายขอบ นั้นจะมีการเชิญพระสงฆ์จากวัดในหมู่บ้านต่าง ๆ ให้มาร่วมกัน.....	247
5-9 ชาวไทใหญ่ร่วมกันแห่สางกานเคอ (ผ้าจิวที่ตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ และนำมาร้อยเชือก) รวมทั้งเครื่องไทยธรรมเพื่อไปถวายวัด ในช่วงหลังออกพรรษา	247
5-10 ชาวไทใหญ่ร่วมกันนำสางกานเคอไปล้อมเจดีย์ภายในวัด	248

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-11 การแสดงคอนเสิร์ตในงานปอยปีใหม่ไตเป็นกิจกรรมรูปแบบสมัยใหม่ที่ได้รับ การตอบรับเป็นอย่างดีในหมู่ชาวไทใหญ่	248
5-12 ชาวไทใหญ่ร่วมกันร้องเพลงบนเวทีคอนเสิร์ตในงานปอยปีใหม่ไต โดยมีเนื้อเพลง ที่สื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของเผ่าพันธุ์และสำนึกรักในความเป็น "ไต"	249
5-13 การแสดงซอสตริงแบบสมัยใหม่ในงานประเพณีของชาวไทใหญ่กำลังได้รับ ความนิยมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในเขตพื้นที่รอบนอก	249
5-14 การแสดงจำตไตหรือลิเกไทใหญ่กำลังถูกการแสดงสมัยใหม่เบียดขับให้จางไป จากงานบุญประเพณีของชาวไทใหญ่	250
5-15 งานประเพณีลอยกระทงในปี 2555 ชาวไทใหญ่ในตำบลเมืองนะได้มาร่วมตัวกัน กับชาวบ้านในตำบลทุ่งข้าวพวงในการจัดประเพณีดังกล่าว	250
5-16 การประกวดนางนพมาศนับเป็นสีสันของงานประเพณีลอยกระทง	251
5-17 รูปจำลองของเจ้าหลวงคำแดงผู้เป็นหัวหน้าผิอารักษ์เมืองของล้านนา ซึ่งชาวไทใหญ่ ในอำเภอเชียงดาวต่างให้ความนับถือในฐานะที่เป็นผีเจ้าเมือง	251
5-18 อนุสาวรีย์ช้างเผือกที่คนเมืองและคนไทใหญ่ในตำบลช้างเผือกและบริเวณ ใกล้เคียง (บ้านป่าเป้าและบ้านกู่เต้า) ต่างให้ความเคารพนับถือ	252
6-1 รูปเจ้าเสือข่านฟ้า กษัตริย์นักรบผู้สร้างเกียรติประวัติที่ยิ่งใหญ่ให้แก่ชาวไต	294
6-2 แผนที่แสดงอาณาจักรที่กว้างขวางในรัชสมัยของเจ้าเสือข่านฟ้า ที่ครอบคลุมไป ถึงพื้นที่ในประเทศอินเดีย จีน พม่า และไทยในปัจจุบัน	295
6-3 พระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (ภาพกลาง) ภายในวิหาร ของวัดป่าเป้า	295
6-4 พระบรมรูปของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภายในศาลาการเปรียญของวัดกู่เต้า	296
6-5 พระสถูปเจดีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชานุสรณ์ ที่ ต.เมืองงาย อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่	296
6-6 พระราชประวัติของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชภายในผนังด้านนอกของ พระสถูปเจดีย์ฯ ซึ่งมีเรื่องราวที่พระองค์เคยยกทัพไปช่วยชาวไทใหญ่จาก การรุกรานของพม่า	297

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6-7 พระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชภายในผนังด้านนอกของพระสถูปเจดีย์ฯ	297
6-8 พระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (ตรงกลาง) พระบรมรูปสมเด็จพระเอกาทศรถ (ด้านซ้าย) และพระบรมรูปสมเด็จพระสุพรรณกัลยา (ด้านขวา) ภายในค่ายหลวงฯ ใกล้กับพระสถูปเจดีย์.....	298
6-9 เวทีการแสดงของวัดป่าเป้าซึ่งใช้พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รวมถึงธงชาติไทย ธงพุทธศาสนา และสีธงชาติไทใหญ่ในการเป็นสื่อสัญลักษณ์ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติระหว่างไทยและไทใหญ่	298
6-10 ในงานปอยปีใหม่ของวัดกุ้เต้า ทางวัดได้นำพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ธงชาติไทย และธงพุทธศาสนา ซึ่งเป็นสถาบันหลักของประเทศไทยมาประดับบนเวทีการแสดงของไทใหญ่.....	299
6-11 พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นเสมือนภาพแทนของสถาบันเจ้าฟ้าที่ชาวไทใหญ่ให้ความเทิดทูน	299
6-12 พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในขบวนแห่ปอยสาংลองของวัดป่าเป้า ซึ่งจะมีจัดอยู่ในขบวนทุกปี	300
6-13 งานประเพณีปอยสาংลองของวัดป่าเป้าเป็นประเพณีหนึ่งที่สร้างชื่อเสียงทางการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดเชียงใหม่ และได้รับการสนับสนุนจากทางหน่วยงานภาครัฐทุกปี	300
6-14 แท่นบูชาเจ้าเสือข่านฟ้า บุรพทิศริยไต่ในอดีต	301
6-15 เจ้าจ่าแสง (เจ้าฟ้าเมืองสีป้อ) ที่ถ่ายคู่กับพระนางสุจันที (พระมหาเทวี) และภาพหอเจ้าฟ้า แสดงถึงความเป็นไทใหญ่ที่เคยมีการปกครองแบบเจ้าฟ้าและมีดินแดนเป็นของตนเอง	302
6-16 เจ้าน้อย มังกร ผู้ก่อตั้งกองทัพกู้ชาติไทใหญ่ ค.ศ.1958	303
6-17 การแบ่งปันน้ำใจของชาวไทใหญ่ในประเทศไทยที่ส่งความช่วยเหลือไปให้แก่ชาวไทใหญ่ในพม่าเมื่อครั้งที่เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในเขตรัฐฉานช่วงต้นปี พ.ศ. 2554.....	303

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6-18 วัฒนธรรมทางอาหารของชาวไทใหญ่.....	304
6-19 การแต่งกายของชาวไทใหญ่ในท้องถิ่นต่าง ๆ	304
6-20 ห้องแสดงนิทรรศการวัฒนธรรมไทใหญ่ในงานปอยปีใหม่ไต วัดกู่เต้า เป็นอีก กิจกรรมหนึ่งที่สมาคมการศึกษาและวัฒนธรรมไทใหญ่ได้จัดขึ้นเพื่อให้ ชาวไทใหญ่ได้รับรู้ถึงประวัติศาสตร์ และเกิดภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเอง	305
6-21 บรรยากาศภายในห้องนิทรรศการวัฒนธรรมไทใหญ่ในงานปอยปีใหม่ไต วัดกู่เต้า ที่ได้รับความสนใจจากชาวไทใหญ่ในทุกวัย	305
6-22 แท่นบูชาครุหมอไต (ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ) เพื่อให้ชาวไทใหญ่ได้ ระลึกถึงคุณงามความดีของท่านในอดีต	306
6-23 ชาวไทใหญ่หลายคนแสดงความเคารพด้วยการกราบไหว้ดวงวิญญาณของครุหมอ ...	306
6-24 การแข่งขันวิ่งสามขา กิจกรรมสร้างความสนุกสนานที่ทางสมาคมการศึกษา และวัฒนธรรมไทใหญ่จัดขึ้นภายในงานปอยปีใหม่ไต วัดกู่เต้า.....	307
6-25 กิจกรรมการแข่งขันชักเย่อภายในงานปอยปีใหม่ไต วัดกู่เต้า	307
6-26 วัดป่าเป้ากับทางโรงเรียนชุมชนบ้านบวกรกน้อย สาขาวัดป่าเป้า ได้ร่วมกันรณรงค์ ให้นักเรียนแต่งกายด้วยชุดไทใหญ่ในทุกวันศุกร์	308
6-27 “ปอยตันแปก” ซึ่งเป็นการจุดฟืนเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาในคืนวันออกพรรษา เป็นอีกประเพณีหนึ่งที่ทางสมาคมการศึกษาและวัฒนธรรมไทใหญ่ร่วมกับ ทางวัดกู่เต้าริ้วฟืนขึ้นมา	308
6-28 แผงขายหนังสือและแผ่นภาพต่าง ๆ ของไทใหญ่ ภายในงานปอย.....	309
6-29 แผงขายเสื้อผ้าไทใหญ่ซึ่งมีให้เห็นในทุกงานปอยสำคัญของชาวไทใหญ่.....	309
6-30 แผงขายแผ่นซีดี ซึ่งส่วนมากเป็นบทเพลงภาษาไทใหญ่.....	310
6-31 เสื้อยืดซึ่งพิมพ์ลวดลายเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของไทใหญ่เป็นอีกสินค้าหนึ่งที่มีความนิยมอย่างมาก	310
6-32 ความโหยหาทางอิสรภาพบนดินแดนบ้านเกิดยังเป็นสิ่งที่อยู่ในลมหายใจของ ชาวไทใหญ่ในปัจจุบัน ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้สื่อให้เห็นได้จากลวดลายต่าง ๆ บน สินค้าประเภทเสื้อยืด.....	311

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6-33 "ฟ้าไม่อยู่ดำ อย่างนุ่มตัวเดินไป" ข้อความบนเสื้อนี้สื่อความหมายว่า อย่าไป เกรงกลัวอำนาจของใคร	311
6-34 "ว้าวห่างจากฝูงเป็นเนื้อ(กลายเป็นอาหาร) คนห่างจากเชื้อสายเป็นคนอื่น" ข้อความบนเสื้อนี้สื่อความหมายว่า คนไทใหญ่ไม่ควรลืมรากเหง้าทาง ชาติพันธุ์ของตนเอง.....	312
6-35 "เจิงแลว วันของไทใหญ่เราจะเป็นอิสระ" เจิงแลว เป็นชื่อกลุ่มวงดนตรีไทใหญ่ ที่เล่นเพลงที่มีเนื้อหาทางการเมืองเพื่อเรียกร้องอิสรภาพให้กับรัฐฉาน.....	312
6-36 ภาพเจ้าของตึกผู้นำในกองกำลังกู้ชาติไทใหญ่ถ่ายคู่กับแอ๊ด คาราบาว ศิลปินที่ ได้รับการยกย่องจากชาวไทใหญ่ในฐานะผู้ให้กำลังใจแก่พี่น้องชาวไทใหญ่ใน การเรียกร้องอิสรภาพ.....	313
6-37 เสื้อยืดพิมพ์ข้อความ "เรารักในหลวง" เป็นอัตลักษณ์ใหม่ที่ชาวไทใหญ่ต้องการ สื่อให้เห็นถึงความเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์บนผืนแผ่นดินไทย ซึ่งเป็น ที่อยู่แห่งใหม่	313
6-38 ปัจจุบันมีวัดต่างๆ ในเชียงตุง เขตรัฐฉาน ได้รับการสนับสนุนทางด้าน งบประมาณในการก่อสร้างปูชนียสถานจากพี่น้องชาวไทยในเชียงใหม่และ พระครูบาจันทรังษี วัดกุเต้า	314
6-39 พระวิหารวัดยางขาว เมืองลั๊ว นครเชียงตุง สหภาพเมียนมาร์ ซึ่งอยู่ในขณะ ก่อสร้าง.....	314
6-40 มูลนิธิห้องเรียนความคิด (Thinking classroom foundation) ซึ่งมีศูนย์ M.L.C. (Migrant learning center) อยู่ภายใต้มูลนิธิดังกล่าว	315
6-41 อาจารย์ทองดี มูนิ กำลังรับสมัครนักเรียนชาวไทใหญ่ที่ต้องการเรียนภาษากับ ทางมูลนิธิห้องเรียนความคิด.....	315
6-42 อาจารย์สมปอง ไตตุ่มแก่น กำลังสอนภาษาไทยให้แก่เด็กนักเรียนชาวไทใหญ่ที่ มูลนิธิห้องเรียนความคิด.....	316
6-43 บรรยากาศของห้องเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ภายในมูลนิธิห้องเรียนความคิด	316
6-44 สมาชิกในชมรมการศึกษาและวัฒนธรรมไทใหญ่ประชุมร่วมกันที่วัดกุเต้า.....	317

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6-45 คุณแสงยะ (ด้านซ้าย) ผู้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมการศึกษาและวัฒนธรรม ไทยใหญ่ ในพื้นที่ของวัดกุเต้า	317

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University